

Till Stockholms stad, stadsbyggnadskontoret

Synpunkter och förslag avseende detaljplan för Odenplan och Adlern Mindre enligt samrådshandling dnr 2011-08525-54

Övergripande synpunkter på förslaget

Detaljplanen presenterar en fungerande och trivsamt struktur med byggnader som omramar torget och skyddar mot trafikbuller. Den efterlängtdade passagen under Odengatan ger resande lätt tillgänglig service på väg till och från jobbet mm.

Men tyvärr saknas fortfarande en genomarbetad gemensam idé för byggnaderna. Arkitekturen knyter inte heller an till områdets sekelskiftesarkitektur utan har olika inslag av den 80 år gamla modernismens stramhet, särskilt cykelgaraget. Torget blir därför en ö utan samband med omgivningen.

Länsstyrelsen efterlyste i samrådet motiv för utförligare reglering av utformningen och att konsekvenser av planförslaget för kulturmiljön bör redovisas mer samlat. Det som SBK nu redovisar i planen är följande:

1. En utförlig beskrivning av de värden som finns hos de 3 funktionalistiska husen i Adlern Mindre. Sippans kiosk ska behållas.
2. Om riksintresset skrivs att upplevelsen av Stadsbiblioteket och siktlinjer mellan detta och kyrkan, inte påverkas och inte heller 1800-talets stadsplanestruktur.

Men SBK skriver inte ett ord om hänsyn till sekelskiftesarkitekturen i området, ett kärnvärde i riksintresse enligt 3 kap 6§ miljöbalken för kulturvärden Stockholms innerstad med Djurgården (AB 115) (3 kap MB). Betydelsen av detta som en sammanhållen helhet preciseras i Stockholms Byggnadsordning.

Vi anser att planförslaget därmed inkräktar på riksintresset.

Stationsbyggnaden är utformad så att den utsätts för slitage och nedskräpning. För att känna trygghet när man sätter sig i en trappa vill man kunna lämna den i båda ändar. Och den ska inte vara smutsig.

Därför begär vi att förslaget omarbetas och föreslår följande

En så utomordentligt viktig plats för resenärer och boende i området som Odenplan blir, förtjänar en stark samlande idé. Det som är mest relevant för platsen är områdets arkitektur, en del av riksintresset. *Vi föreslår att byggnaderna på torget gestaltas i harmoni med denna arkitektur, på ett sätt som samtidigt upplevs som nytt.* Anvisningar för denna inriktning bör uttryckas som stöd för konsulterna och så att politikerna kan bedöma funktion och formuttryck hos deras förslag. Inspiration finns särskilt att hämta hos det ovanligt stora Jugendinslaget runt Odenplan med rundade former hos tak, fönsterkarmar och fasader, stensockel och puts, jordfärger, fönster med småspröjs upptill, växtornamentik. Jugend och andra sekelskiftesstilar som inspirationskällor kan ge spännande variation inom en

sammanhållen helhet på och kring Odenplan. Se *Bilder avseende Odenplan* och *Bilder på en ny tids urbana uttryck som knyter an till den befintliga staden*.

Ett betydande inslag av glas skänker lätthet åt byggnaderna på torget, vilket är en fördel på den begränsade ytan.

På stationsbyggnaden och cykelgaraget föreslås en kombination av välvda glastak och stora fönster som för ned dagsljus till översta planet under jord, där alla resenärer ska passera. Välvda tak är funktionellt och associerar till Jugendepoken, och även till den tidens järnvägsstationer.

För stationsbyggnaden innebär detta en helt ny gestaltning.

Cykelgaragets avvikande och ofullgångna arkitektur utvecklas (tak, fönster, mm) och inlemmas i området. Cykelservice föreslås ingå.

Hos serveringsbyggnaden skulle ett orangeri bakom stora fönster ge liv.

Material och konstruktioner ska tåla intensivt bruk och inte inbjuda till vandalisering.

Vi föreslår att en nybyggd Sippans kiosk, med gamla skylten, förläggs öster om och i linje med cykelgaraget. Den kan bli ett karaktärsfullt utropstecken på torget, det första man ser när man kommer upp från stationen. En naturlig mötesplats.

Förslag för gallerigången till Odengatan

Det undre planet och torget är två våningar i samma funktionella enhet. Vi förslår att gången ges en arkitektur med samma kvaliteter som torgets, så att våningarna hålls samman. Birger Jarlspassagen och utsmyckningen av Kungsträdgårdens tunnelbanestation är inspirerande exempel.

Förslag avseende Adlern Mindre

De 3 funkishusen och läkarhuset utgör tillsammans ett stort avbrott i sekelskiftesområdet. Även små åtgärder för att öka harmonin med detta kan bidra till att avbrottet inte blir alltför stort.

Därför föreslår vi att fasad hos Adlern Mindres "hus 1" färgsätts inom färgskalan hos bebyggelsen i området, från förra sekelskiftet. Inspiration till färg på "hus 1" kan hämtas från motstående hus på Karlbergsvägen. Se *bilder avseende Adlern Mindre*.

Påbyggnaderna i Adlern Mindre bör visa hänsyn till områdets arkitektur.

Odenplan är den centrala platsen för människorna i Vasastan. En så viktig plats för boende och resande måste tillförsäkras en mycket hög arkitektonisk kvalitet som knyter an till Vasastans älskade arkitektur.

Stockholm 130120

Ulf Johannisson, Richard Lilliestråle och Elisabeth Hellström, alla boende i Vasastan.
Kontakt: Ulf.johannisso@telia.com eller Kungstensgatan 61, 11329 Stockholm

Bilder avseende Odenplan



Karlbergsvägen: G. Vasa församling och Kejsarkronan vid Odenplan



Stensockel Västmannagatan/Odeng. Småspröjsat upptill Kejsarkronan Odenplan



Odengatan väster om kyrkan

Ornamantik Odengatan

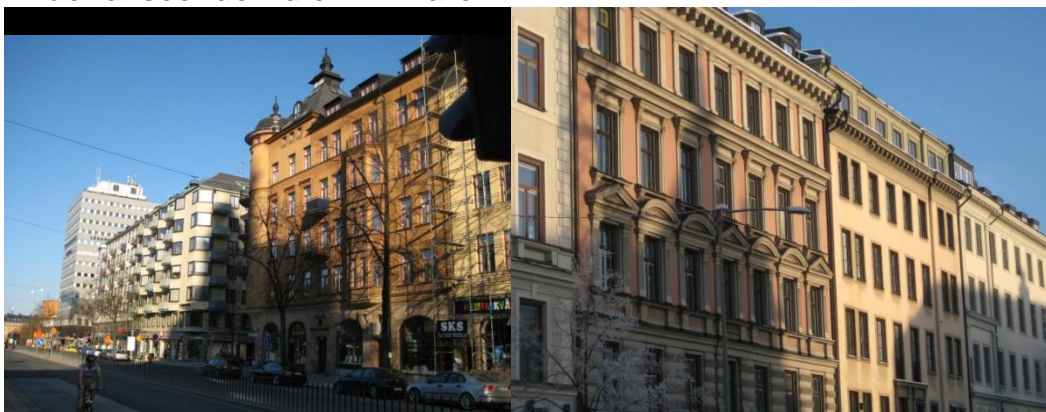


Fönster Bryggeriet Norrtullsgatan



Glastak, rosettfönster Gare de l'Est Paris

Bilder avseende Adlern Mindre



Odenplans södra sida

Färger på den norra sidan

Bilder på en ny tids urbana uttryck som knyter an till den befintliga staden



Paviljongen Berzelii park Sthlm

"European Village" Bo01 Västra Hamnen Malmö